

OSWAJANIE NIEPEWNOŚCI

**Studia społeczno-ekonomiczne
nad młodymi pracownikami sprekaryzowanymi**

Naszym Rozmówcom i Rozmówczyniom

OSWAJANIE NIEPEWNOŚCI

**Studia społeczno-ekonomiczne
nad młodymi pracownikami sprekaryzowanymi**

redakcja naukowa

**Adam Mrozowicki
Jan Czarzasty**

**Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR
Warszawa 2020**

Recenzje:
dr hab. Anna Kiersztyn
prof. dr hab. Danuta Walczak-Duraj

Redaktor prowadzący:
Michał Zgutka

Redakcja i korekta:
Elżbieta Morawska

Projekt okładki:
Maryna Wiśniewska

Ilustracja na okładce:
Adobe Stock / DjiggiBodgi.com

Copyright © by Wydawnictwo Naukowe Scholar Spółka z o.o., Warszawa 2020
Copyright © by Authors

**Publikacja dofinansowana została przez Instytut Socjologii
Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego
z projektu PREWORK „Młodzi pracownicy prekaryjni w Polsce i Niemczech:
socjologiczne studium porównawcze warunków pracy i życia,
świadomości społecznej i aktywności obywatelskiej”,
finansowanego przez Narodowe Centrum Nauki
oraz Deutsche Forschungsgemeinschaft,
nr umowy NCN: UMO-2014/15/G/HS4/04476, DFG: TR1378/1-1**

ISBN 978-83-65390-78-3

Wydawnictwo Naukowe Scholar Spółka z o.o.
ul. Wiślana 8 (róg Browarnej), 00-317 Warszawa
tel./fax 22 692 41 18; 22 826 59 21; 22 828 93 91
dział handlowy: jak wyżej w. 108
e-mail: info@scholar.com.pl
www.scholar.com.pl

Wydanie pierwsze
Skład i łamanie: Dariusz Piskulak
Druk i oprawa: MCP, Marki

Spis treści

Od redaktorów (<i>Adam Mrozowicki, Jan Czarzasty</i>)	7
Od zespołu niemieckiego (<i>Vera Trappmann</i>)	13

Część I

Teoretyczno-metodologiczne wymiary badań nad pracownikami sprekaryzowanymi

1. <i>Adam Mrozowicki, Mateusz Karolak, Jan Czarzasty, Juliusz Gardawski, Aleksandra Drabina-Różewicz, Agata Krasowska, Magdalena Andrejczuk</i> – Prekaryzacja pracy a świadomość społeczna i strategie życiowe ludzi młodych: ramy teoretyczne	17
2. <i>Mateusz Karolak</i> – Społeczno-ekonomiczne konteksty prekaryzacji pracy młodych w Polsce	49
3. <i>Jan Czarzasty</i> – Od stoczniowców do prekariuszy. Trzydzieści lat badań nad gospodarką dobrze urządzoną w SGPiS/SGH	73
4. <i>Adam Mrozowicki</i> – Badania biograficzne nad młodymi pracownikami sprekaryzowanymi: kontekst metodologiczny	100

Część II

Wybrane aspekty świadomości i strategii życiowych młodych pracowników sprekaryzowanych w Polsce

5. <i>Agata Krasowska</i> – Biograficzne doświadczenie pracy młodych pracowników sprekaryzowanych	117
6. <i>Aleksandra Drabina-Różewicz</i> – Prekaryzacja a proces wchodzenia w dorosłość	135
7. <i>Jacek Burski, Magdalena Andrejczuk</i> – Życie poza pracą młodych sprekaryzowanych pracowników	149

8. <i>Jacek Burski</i> – Prekaryjność jako potencjał trajektoryjny	166
9. <i>Magdalena Andrejczuk</i> – Prekaryzacja pracy a przedsiębiorczość	183
10. <i>Aleksandra Drabina-Różewicz</i> – Prekaryzacja a kobiecość i męskość	199
11. <i>Mateusz Karolak</i> – Odczarowanie i normalizacja migracji. Prekaryzacja pracy młodych Polaków a procesy migracyjne	215
12. <i>Adam Mrozowicki</i> – Świadomość polityczna i zaangażowanie zbiorowe ludzi młodych	236
13. <i>Przemysław Błaszkiwicz</i> – Nie wierzę politykom. Społeczne źródła absencji wyborczej studentów	257

Część III

Prekaryjność po polsku i niemiecku: wyniki badań porównawczych

14. <i>Juliusz Gardawski</i> – Wizje gospodarki dobrze urządzonej młodzieży polskiej i młodzieży niemieckiej	277
15. <i>Vera Trappmann, Alexandra Seehaus, Denis Neumann</i> – Młodzi prekariusze w Niemczech	314
16. <i>Agata Krasowska, Adam Mrozowicki, Alexandra Seehaus, Vera Trappmann</i> – Doświadczenie klasy i prekaryzacji w biografiach młodych pracowników w Polsce i Niemczech	329
17. <i>Adam Mrozowicki, Vera Trappmann, Alexandra Seehaus, Mateusz Karolak, Agata Krasowska, Jule-Marie Lorenzen</i> – Typologia strategii życiowych pracowników sprekaryzowanych	349
Zakończenie (<i>Adam Mrozowicki, Jan Czarzasty</i>)	369
Bibliografia	375
Noty o autorach	399
Aneksy	403
Indeks osób	409
Spis tabel	416
Spis wykresów	418
Spis rysunków	419